

Kemencesalja

Politikai, társadalmi
és közgazdasági hetilap

Felelős szerkesztő: HORVÁTH LAJOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Céldömlék, Szentháromság-tér 2.

Ötvenéves írás az antiszemitizmusról

Prokászka prófétai meglátása

A múlt számunkban megkezdjük annak a tanulmányunk közzétételét, amely Prokászka Otokár tollából 1893-ban jelent meg a „Magyar Sion” hasábjain. Az a Prokászka írta ezt a tanulmányt, aki a keresztrefeszítő ért is imádkozó Krisztussal együtt nagypénteken imádkozott azért, hogy a zsidók „kibontakozzanak a sötétségből”. A zsidóság lelki sötétsége fenyegetőleg borult a magyar életre a zsidók emancipációjával. Ezt a fenyegető lelki sötétséget akarta Prokászka elhárítani azzal, hogy tillakozott a zsidó vallásnak a törvényesen bevett vallások közé való felvétele ellen. Próféta ihlettel látta meg Prokászka a magyarságra nehezedő veszedelmet. Ötven év elegendő volt ahhoz, hogy igazolja az első magyar fajvédő megállapításait. Prokászka megrázó erejű jövőjelzése hangzik felénk írásainak következő részletéből:

Elsősorban is két hatalmas szociális irányzattal találkozunk a nyugateurópai életben, melyek az erkölcsi bajoknak köszönik létüket: az antiszemitizmust és a szocializmust.

Az antiszemitizmus és a szocializmus két életrevaló, — a nyugati társadalom kinjárt és vergődését kifejezésre hozó irány! Ezek az emberek ösztök és igazak! Lehetnek szenvedélyesek, lehetnek rohamosak, sőt forradalmárok és anarchisták — a módot, az alakot nem helyeseljük: de annyi bizonyos, hogy e két irány ráutal a nyugati társadalom fekélyére és kimondja, hogy mi je és hol fáj. Higyük el nekik; azt méltán követjük fölünk! Különben ugyan csak magasan ülhet a tízezer kiváltságos halandó bankettjén, vagy egészen aranyból és kőből lehet szíve s el van merülve a divatos szédelgés léhaságába az, akinek ez ügyben hinnie kell, s még mindig nem lát. Ily emberek mindig lesznek; meg vannak büntetve vakúsággal. Ezeket az áram elsöpri, s a zivatar ösztökéri; mert beleegmberedtek a múltnak korhadt intézményeibe, s hajtani nem, csak porrá zúzódni tudnak.

Ilyenek mindenütt vannak, s valljuk be, az Egyházban magában is túlságos nagy a számuk, kik az evangéliumra akarnak támaszkodni, s a fízparancsolatot sürgetik; valóságban pedig azt a fízparancsolatot mindig csak az elnyomottak s a

kifosztottak megtört szemei elé tartják, s a zsarolók és fosztogatók wertheim-pénztárait pedig az Egyház pártfogása s a morális égisze alá helyezik. Ez nem evangélium és nem kereszténység! Az elnyomottak és kiszípolozottak hátat fordítanak az ilyen kereszténységnek s új, vészhozó szekták zászlaja alá állnak, amelyek az evangéliumot s a kereszténység egyoldalú alkalmazását kijavítják. Ha mi azt akarjuk, hogy az emberiség jobb és pénzkifosztott nagyrésze, mely a modern rabszolgaságban nyög, bizalommal nézzen fel az Egyházra s az evangéliumra, akkor ne az uralkodó hatalmasságok szolgálatába szegődésük az evangéliumot s ne álljunk strázsát a mämmön zsákmányai mellett, hanem teljes lelkiismereti szabadsággal, igazi apostoli bátorsággal mutassunk rá azokra a túrhetetlen bajokra, melyek a kereszténység végleg tönkreteszik: először azáltal, hogy pogány-, zsidó elveket léptetnek föl a társadalomban; másodszor azáltal, hogy az elvek nyomában lömeg-elszegényedést, elkéserevést, erkölcstelenedést létesítenek, melyek az egész keresztény műveltség épületét megrendítik s száz év múlva biztosan mindent romba döntenek.

E bajok közt toronymagasságba emelkedik a zsidóság, mégpedig a zsidóság erkölcstana, a zsidó üzleti szellem.

Értsük meg jól egymást! mi az antiszemitizmust nem faji, nem vallási, hanem szociális, üzleti reakciónak fogjuk föl. Az antiszemitizmus a keresztény erkölcstan és a keresztény társadalmi fűd reakciója, és mint ilyen a legjogosultabb mozgalom, minek bizonyítására vállalkozunk!

A zsidó üzleti szellem az erkölcstana gyököse

E belátásnak meg kell érlelődnie közünk. Aki e belátás érvényesülését kiséletti, az nagyon rossz szolgálatot tesz a keresztény műveltségnek. Tudjuk, hogy találkozunk, s találkozhatunk mindig az ideafizmus lovagiaságával kitüntetett szellemek, kik a zsidóbarátságunk hódoltak; a két Reichensperger nevével is találkozunk e téren, kik a porosz országgyűlésen a zsidók emancipációjáért lánzsát törtek. De ezek az úrak mind részint csalódtak és tényleg visszavonták később a teória által sugalt idősze-

rűlten vótumot, részint nem élhették meg azt az időt, amikor az elvetett mag-gazba burjánzott. Többet ér az arasznyi időre kiterjedő humanisztikus érzelmenél a keresztény népek

kezeti elfogultságból. Tárnozta kezdte óta a zsidó szellemet, hanem keserves tapasztalatból. A zsidóság erkölcstelensége, lelkiismeretlensége, az az elveteműlttség, melynek nincs törvénye, az az elfajult szellem, melynek csak torzolgalmi vannak a jóról, szépről s az erényről, — s melyek valóban csak a keresztény gondolat szatirjául szerepelhetnek, az az erkölcstelen kegyetlenség, mely a keresztény népet ellenségének tekintti s következőleg a kon-

kurenciában minden eszközt jónak, minden módot becsületesnek tart, mely a kereszténység megfőtására alkalmas, — mondom, ez az erkölcsteli alávalóság volt kezdet óta oka

szemben. Tertullian a zsidóságot „seminarium ignominiae nostrae”-nak hívja, a „migyalezalunk melegágyának” mondja; ki az a figyelmes vizsgáló, ki ezeket a szavakat a XIX. századbeli keresztény műveltségről éppoly joggal el nem mondhatná, mint hajdan a II. századbeliről megírta Tertullian?

Ez igazság illusztrálására szolgáljanak e sorok.

(Folytatjuk.)

Ipartestületi közgyűlés

A céldömléki járási ipartestület múlt vasárnap tartotta 58. évi rendes közgyűlését Kirchner Elek igazgató-mérnök, ipartestületi elnök elnöklése mellett. A gyűlésem megjelent dr. Heithéssy Jenő járási főszolgabíró is, akit Kirchner Elek elnök, mint az iparostársadalom jóakaróját melegen üdvözölt. Az elnöki megnyilatkozásban Kirchner Elek elnök kegyeletlen szavakkal emlékezett meg a jelenlegi háború hősihalottairól, akik a Legfőbb Hadúr parancsára a bolsevista mételey ellen vívott önévédelmi harcunkban életüket áldozták a hazáért. Majd röviden ismertette azokat a nehézségeket, amelyekkel a kézműiparnak meg kell küzdenie. Kérte az iparosságot, hogy a mai vészterhes időkben tegyenek félre mindent, s csak egy cél lebegjen minden iparos előtt: a háborúnak minden nélkülözésen, minden könnyön, minden keserűségen keresztül való feltétlen megnyerése.

A nagy tiszszéssel fogadott elnök megnyitó után Garray Rezső ipartestületi igazgató ismertette az eljárási jegyző jelentését az elmúlt esztendőről, s a lapos-részletességgel mutatta ki az ipartestület elmúlt évi munkásságát, amelynek legnagyobb részét az ipartestületi anyagkiutalások tették. Az ipartestület több mint hatvan fajta anyagot utaltványoz az iparosoknak, s a múlt évben több mint 14 ezer utalványt állított ki. Majd részletesen ismertette a jegyző az elmúlt év fontosabb iparvonaikozású rendelkezéseit, felhívta az iparosok figyelmét különösen az árkalkulációra vonatkozó rendelkezésekre, amelyeket minden iparosnak kötelessége megtartani.

Az évi jelentés elfogadása után Garray Rezső ipartestületi igazgató ismertette a testület múlt évi zárszámát, amely 16.514 pengő bevételt és 15.771 pengő kiadást tüntet fel. A testület tiszta vagyona 44.546 pengő.

A zárszámát és vagyonmértéket a közgyűlés ugyanakkor egyhangúan elfogadva ráért a folyó évi költségvetés tárgyalására. A költségvetést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta s a költségvetési egyensúly biztosítására a tagsági díjak újabb 50 százalékos pótlását határozták el. Az ipartestület hadiségélyre 1285 pengőt fizetett ki az elmúlt év folyamán.

A teljes tisztújítás során az ipartestület elnökévé újra Kirchner Elek igazgató-mérnök, éptömestert választotta meg a közgyűlés. Aelnökök lettek Kovács József calzmadalmester, Schimmer Antal stttömestert és Agoston Elek alsósági cipész-mester. Az ipartestületi elöljáróság tagjaivá a következőket választotta meg a közgyűlés: Geller József, Koczor Dániel, Nagy József lakatos, Nagy József cipész, Gerssey Ferenc, Babits Imre, Sziloboda Ferenc, Daráth József, ifj. Schütz Gyula, Koltz Imre, Lakatos József, Bagits Sándor, Balogh Lajos, Németh János, Horváth László, Nyoszóli Kálmán, Tömböly Gyula, Török Lajos, Rács Reich Imre, Ráday Ignác, Holpert József lakatos, ifj. Berecz Lajos, Rosta Endre, Börzsönyi Kálmán, Gyűrű Vince céldömléki mesterek, Badics Sándor alsósági, Macsotay Lajos sorménnyaljai, Tiborcz Gyula kemencesmagasi, Vadászti Pál nagysimonyi, Tischer Gyula rába-

kecskédi mesterek. Pénztárossá ismét egyhangulag Holpert Mihályt választotta meg a közgyűlés! A számvizsgáló bizottság tagjai Lettek: Molnár Ferenc, id. Wendler Lajos, Kotz István és Józsa Gábor. Az ipar- és testületi szék elnökevé Hubert Sámuel, alelnökévé Gjersey Kálmán, tagjaivá pedig vitész Horváth Gyula, Szabó György és Fehér János lett megválasztva.

Végül megválasztotta a közgyűlés a tanoncvizsgáztató bizottság tagjait és elnökeit az egyes szakmák mesterei közül.

A választások megjelése után Kirchner Elek ing. mérnök köszöntőt fejezte ki a közgyűlésnek az egyhangú bizalomért, s a megválasztottak nevében is igéretet tett, hogy minden erejével a kézműipar támogatását fogja szolgálni. Kérte az iparosokat, hogy a súlyos időkhoz méltóan, összefogva álljanak helyt, hogy a meglévő iparosításokat átmenthessék a győzelmes harcok után beteljesedő szebb jövőbe.

A közgyűlés a Hírnévű élénk-
lésevé ért véget.

A képtől a mozgóképig

Régi vágya az emberiségnek, hogy gondolatait ne csak szavakkal, a levegő rezgése által kelteit hang segítségével fejezze ki, tehát csak a fül számára tegeyek érzékelhetővé, hanem a szem számára is. Erre törekedett évezredekken keresztül, amikor is az egyes hangoktól kezdve, amelyet a leírt betűvel tett a szem számára felfoghatóvá, a képzőművészetek által a gondolatok egész sorát igyekezett kifejezni.

Ugyancsak élénken élt a vágy, hogy az embernek a környezethez való viszonyát és az időbeli történést képből fejezze ki, amelynek elérésére a képzőművészet lehetőségei korlátozottak voltak.

Amikor az ilyen irányú kifejezés vágya a legnagyobb volt, akkor jelent meg a technika, korunk nagy igérete. Meg is felelt a nagy várakozásnak: legyőzi az anyag évezredek ellenállását és meghozza az időbeli történést vizuális kifejezésének megoldását.

A XIX. század folyamán egész sereg kísérlettel találkozunk és ezek kivétel nélkül a feladatát technikai megoldásra törekedtek. Még az előző században jelenik meg a „laterna magica”, a vetítőgép őseinek leírása. Ezután számtalan, sokszor gyerekesnek látszó találmány keletkezett komoly tudósok kísérletei nyomán. Közüdomásu, hogy a szem a bizonyos gyorsasággal egymást követő képek közötti irt nem veszi észre, így a különböző mozgásállapotokat ábrázoló képek gyors egymásutánja az állandó „mozgás” látványt keltik. Ezen alapszik az 1825 táján keletkezett „thaumatrop”, amely egy mindkét oldalán festett korongból áll. Az egyik oldalára rendszerint repülő madarat, a másikra pedig kalitkát rajzoltak. A gyors forgatás következtében úgy tetszett, mintha a madár a kalitkába repült volna. 1832-ben készült el a „stroboszkop”. A tengely körül forgatható henger belsejébe a mozgás különböző pillanatait ábrázoló képeket helyeztek el, amelyek forgatás közben a henger felületén lévő résekben át nézve mozogni látszóttak.

Mindezen kísérlet alapja a rajzos ábrázolás volt, amelyet később a fényképezéssel kötve a népszerű rajzos trükkfilm újít fel. (Sz. M.)

Ne légy kíváncsi.

Légi riadó! Üvölt a sziréna, verik féle a haragot! Te mint fegyelmelt polgár, összeszeded házad népet, anya gyermekait és szépen lementek az óvóhelyre, vagy a fedett árokóvóhelyre. Ezt kellene cselekedni. A józan ész is ezt diktálja. De mi nem vagyunk fegyelmeltettek, mi kíváncsiak vagyunk arra, hogy mi is van már megint azokkal az amerikai meg ángliusa gépekkel? Jönnek? Nem jönnek? Hiszen még a zugukat se hallani. És ha jönnek, vajjon mennyien jönnek? Innen nem látni semmit, gyerünk ki a kert végébe, onnan a dombról jobban látni. Gyerünk fel a tetőre, onnan van aztán kilátás! Mi az gyerekek, ti sem láttok még semmit? Edes apám jöjjék csak, kiált be Pista gyerek az utcáról — „Jönnek már, ahun látni is őket, mint a méhek, annyian vannak!” Erre már a szomszédok is felfigyelnek és verődik a tömeg. Lassanként az utcák is megtelnek kíváncsi emberekkel.

A légi riadó kicsalja az embereket lakásaikból. Nyugodtan állíthatjuk, hogy a városokban, falukban soha annyi ember, asszony, gyermek nem mozog az utcákon, tereken, kertekben, mint a légi riadó elhangzása után. Mintha az ördög huzná ki áldozatait a véres táncra. Csak nem maradok el ettől a látványtól? Hátha még légricsata is lesz? Az meg különösen érdekes. Nincs az a hatalom amely a kíváncsiságnak gátat tudna vetni. És hol maradna a jólétesültek kara, akik behalálnának, ha egy napon hír nélkül maradnának. De meg törvény vagy rendelet ide vagy oda? Nekem aztán ne parancsoljon senki és ne féltesse az életemet. Így okoskodnak a magukat karakán legényeknek tartó, fegyelmet nem ismerő honpolgárok, nem gondolva arra, hogy rossz példájuk mennyi áldozatba kerülhetne, ha történetesen megszólalnának az ellenséges gépek géppuskái és gépgyűi.

Sajnos az emberek kíváncsiságát, könnyelműségét, nemtörődömségét, fegyelméletlen magatartását, sem jóakaratu szóval, sem fenyítvennyel, rendelettel, de még csak fenyítéssel sem lehet megmánsítani. Hiába a szigor, a rendőr, a csendőr, — hiába a büntetés. Csak egy mód képes az embereket jobb útra téríteni.

A város áldozat

De hát miért kell embereket, gyermekeket akkor is meghalni, ha ezt el lehet kerülni? Miért kell annyi ember kezét, lábát amputálni, mikor ez mind elkerülhető lett volna? Miért követeljük meg, hogy légi riadó elhangzása után, mindenki menjen óvóhelyre? Mind oly kérdések, amelyeket még egy kíváncsiskodó sem vetett fel, amikor kiállt a nézők tömegébe.

Nézzük meg már most, hogy mit mond a tapasztalat, a statisztika?

A légitámadások áldozatainak több mint 70 százaléka szabadban tartózkodókból kerül ki. Ezek nagy része maga kereste vesztét. Ezeket nem lehet hősi halottaknak tekinteni!

Napról-napra érkeznek jelentések halálesetekről, sérülésekről, olyan helységekből, ahol bombázás nem is volt. Néző, leső, kíváncsiskodó emberek ezek a szerencsétlenek, akik nem tudtak magukra vigyázni. Gyermekeiket és súlyos sérülést, sok

szomorú bejelentés tartalma — szülőik bünei, akik mi gyermekeikre nem vigyáznak, a leírtakat, hogy óvták volna őket a veszélytől.

Ember vigyázz magadra és gyermekedre!

Hogy milyen veszély fenyegeti a szabadban leső, kíváncsi embert, erre nézve elegendő lesz felsorolni a következő eshetőségeket:

1. Az átvonuló hullámok gépei leszórnak robbanó tárgyakat, apró bombákat, stb. Ezeknek levetését a gépek dübörgése miatt nem hallani.

2. Megnyithatják a géppuskák, gépgyűk tüzét egy-egy városban, faluban álló vagy mozgó tömegekre. Pillanatok alatt ezer és ezer lövedék kerül a földre.

Dobhatnak bombát oda is.

4. Légricsata alatt a lövedékek százezrei repülnek a levegőben, amelyek már sok embert találtak halálosan vagy súlyosan. Ezek a lövedékek végeredményben a földre kerülnek és vagy a házak tetőjét ütik át, vagy a földbe, fába furódnak.

5. Ahol saját légvédelmi tüzérségünk működik, ezek lövedékeinek repeszei is veszélyeztetnek.

Bombatámadás esetében:

1. A bombák kioldása jóval a célpontok előtt történik, tehát a legtöbb esetben a gépek erős motorzaja miatt nem hallod a bombák sivatását és nem éred el az óvóhelyet.

2. Minden támadásnál gyűjtőházak ezrei hullanak, amelyek elől szintén nehéz a menekülés.

3. Támadás előtt, közben és után, géppuska- és gépgyűtüz érheti a szabadban tartózkodót.

4. Saját légvédelmi tüzérségünk lövedékeinek repeszdarabjai hullanak, amelyek szintén veszélyeztetnek.

Ember! Óreg, ifjú, férfi és nő térj magadhoz! Háborúban élsz! Csatateréren vagy te is, ahol golyók, bombák puszítanak! Hogy mikor és hol érhet a halál vagy sérülés, azt te nem tudhatod, de itt leselkedik mindnyájunkra, minden órában, minden percben, miért sietsz elébe? Óvd magad és embertársaidat! Ne állásd magad azzal, hogy már százszor is végig nézted a gépek elvonulását és nem történt bajod. Itt is fennáll az a közmondás, hogy „Addig jár a korszó a kutra, míg el nem törlik!”

Ne légy kíváncsi!

Túrós Károly

Celldömölök, Nemesdömölök-
utca 9. számú ház

lebontásra a l adó!!

Bővebbet a Griff-számlóban.

Gyermekocsi

Cím a kiadóhivatalban

A honvédeké

Legutóbb rövid hírből beszámoltunk arról, hogy a celldömölki „Jézus Szíve Szövetség” hűsvétkor „néma teát” rendezett és ennek bevételéből, kerekén 560 pengőt elküldték a tebesült honvédek javára Szombathelyre. A szombathelyi 523. számú Hadikórház Bajtársi Szolgálatának vezetője a következő meleghangú leveleiben köszönte meg az adományt.

„Nagyon megihatót bennünk nagy pénzbeli segélyük. Nagy segítség jelent ez számunkra, menvele sok könnyet szártunk fel. Ma a közönségünk áldozatkészége nagyon igénybe van véve, ha a „Jézus Szíve Szövetség” ennedacára tudott számunkra ilyen nagy összeget rendelkezésre adni az nemcsak nagy áldozatkészégeket és nemes szívüket mutatja hanem meleg hazafiai érzésüket is, amellyel tanúbizonyoságát adták annak, hogy ma elsősorban honvédeinkre kell gondolni, akik istentelen bolsevizmus elleni gélemben minden férfiétírv... vetik-be s ha kell, drága féméltüket is feláldozzák.

Meleg köszönetünket fejezzük ki a példátadó adományért s kérjük ezt a tagoknál tolmácsolni.”

Katolikus egyházi élel.

A Katolikus Kör ma, szombaton este 7 órakor választmányi gyűlést tart a Katolikus Házban. A tárgysorozatban a különböző bizottságok megalakítása szerepel.

Májusi litániák. Az apátsági templomban május folyamán minden nap, vasár- és hétköznap egyformán, este 7 órakor lesznek a szokásos litániák. A bevezető ájtatosságot április 30-án, vasárnap este 7 órakor tartják. Máriát dicsérni hívek jöjjetek!

A Jézus Szíve Szövetség vasárnap délután 4 órakor gyűlést tart a Katolikus Házban.

Első péntek előtt csütörtökön délután 4 órakor kezdődik az iskolasok gyóntatása. Első pénteken reggel 6 órakor gyóntatás. Negyedik 8 órakor szentséges nagymise az Oltáregyesület élő és meghalt tagjaiért.

Papok szombatián a papi hivatalokért imádkozunk!

Kemenesi
Hapló

Béla napján vezető embereink közül többen részesültek szívóbi jóvó köszönetben. Vas Béla fűtőháznőköi Jándi-Bernardin apátural együtt sokan felkeresték jókívánságukkal: Rácz Béla kemenesmagas igazgató tanítóra sokan gondoltak hálás szeretettel nevénapja alkalomával. Nagy Béla kereskedőt is szeretettel köszöntötték.

Bán G. János ny. plébános gyűző kezeltetés céljából Balatonfűzfőre költözött. Szívóbi kívánjuk, hogy egészségesen térjen vissza.

Örömmel értesültünk, hogy Gádoros Mihály százados, járási leventeparancsnok családja megérkezett Celldömölkre.

HETI KRÓNIKA.

Külföldi

Hitler és Mussolini ímélt találkoztak. A találkozásból arra lehet következtetni, hogy a világ nagy döntések előtt van. A Führer és a Duce élénk eszmecsere után folytatott beszélgetések után a népek számára új és igazságos rend állapján bízhatnak az előtt.

A törökök becsületelték a Németországba irányuló kroméno szállítást. Az új további fejlődését élénk figyelemmel kísérik a világpolitikai alakulása szempontjából. Ezzel kapcsolatban utazott Papan a vezéri főhadiszállásra.

Az előzőlök közeli megindításával szemben a német katonai körök.

Macedónia felszabadításának harmai elfordulása alkalmából Bogdan bolgar miniszterelnök kiált

Rommel tábornagy szemlelődjén az Atlanti tenger felől terjedő Faltörést vezető vezérkari parancsokig a nyugati partról erődítéseit szemlélte meg.

Pétain tábornagy, francia államfő meglátogatta Paris bombázott részét. Először látogatása alkalmából rövid beszédet intézett az ő-szergyűlést meghez, amely lelkesen ünnepelte a tábornagyot.

Anglia Írország teljes elszigetelésére törekszik. Svédországra is nyomást gyakorolják gyakorolják, hogy Németországgal gazdasági kapcsolatait szüntesse meg.

A magyar csapatok a névleges szovjet ellenállás ellenére tovább folytatják sikeres harcukat. Kolomszko felé 15 kilométernyire állnak a magyar csapatok.

Belföldi

Megjelent az új főispánok névsora. A vasi főispánban még nem történt döntés.

Ellenséges gépek repítéket be Magyarországra légvédelmi csapatok délnél. A magyar és német vadászok szétzörték az ellenséges hullamokat.

Kovács Sándor szombathelyi megyepüspök vasárnap tartotta első főpapi miséjét a szombathelyi székesegyházban.

Személyi változások történtek a Radió vezető helyein. Kormányrendelet intézkedett arról is, hogy a zsidók értelemiségi munkákban, valamint a részvénytársaságok és szövetkezetek igazgatóságában nem szerepelhetnek.

Julier Ferenc nyug. vezérkari ezredes, a kiváló katonai szakíró tragikus birtelenséggel elhunyt.

Kellemen Krisztopán m. kir. tükör tanácsos, pannaunhalmi főispán belatoniföldi belbiztonsági bizottság elnöke Pannaunhalmi és átvette rendjének kormányzását.

A kormány szigorú ellenőrzést hajlt végre és keményen eljár mindazokkal szemben, akik zsidóvagyonot rejtgetnek.

Újabb 40 időszakos lap további megjelenését tiltotta be a Sajtókor-mánybiztos.

Zir alá helyezték a zsidók mezőgazdasági birtokait is.

HIREK

Szegedgyezői kirendelés. Éltes Odón papai lakos okleveles jegyző április hó 27-ától Magyargöncsre helyettesként kirendelte a főszoigabíró

A kúria korjegyzőség átadás. Dr. Simon Ferenc korjegyző öbdi korjegyzővé történt áthelyezésén folytán pótlékot adta át hivatalát dr. Hethessy Jenő főszoigabíró és Görög Gyula számvédelmi tisztviselő jelenlétében.

Eljegyzés. Hancz Magda okl. tanítóné Babaföldesről eljegyezte János Ferenc győri állami polgári iskolai tanár, földint.

Esküvő. id. Sebutz Gyula földbírtos és Kuntelbóffer Borbála leánya Borbála és Dr. Kulba Lajos nőorvos, néhai Kolbe Nándor a Pápai Takarékpénztár Rt. igazgatója és Kuster Ilona fia f. hó. 29. tartott esküvőjüket Szombathelyen a Jánosok templomában.

Kinevezés a MÁV-nál. A szombathelyi üzletvezetőség rendelkezése értelmében Bogner Géza, Szucs János, Sós Zoltán, Burján András Kopács Ferenc, Csótar József, Sebestyén Gyula, Pados József, Toth Karoly, Horváth Sándor, Váukos Jenő, Kulmán Karoly, Németh István, Horváth József ob. vonatkezelő napibeszer vezetőkezelő, Toth Ernő ob. váltókezelő napibeszer váltókezelővé nyertek kinevezést.

Nyugdíjazás. Hars Nándor intéző 1944. június 31-én nyugdíjazva lett.

Halálozás. Özv. Németh Józsefné özvi. Kazary Anna 54 éves korában Cselekményben elhunyt. Este meghalt. Portandó teatét szombaton délután 4 órakor temették el a Kálváriai temetőben tartandó búcsúutáni után. A megobaldogatban Lengyel Ottó Mav. főtisz felelőse az édesanyját gyászolja.

Áthelyezés. A MÁV. szombathelyi üzletvezetősége Károly József Kereskes Karoly tisztelet Szombathely állomásra áthelyezte.

Esküvő. Horváth Dezso cselekményben börtönrekesztő 1944. május 2-én délután 6 órakor vezeti utárhoza a szalgömböri rom. kat. templomban menyasszonyát, Szabo, Karolint.

Cselekményben helyezés. A szombathelyi MÁV. üzletvezetőség rendelkezése folytán Elek László, Boda István tisz. Veprel, Nemestéri László tisz. Porpacró Takacs Lajos tisz. Várpalotáról, Vajda József forg. napid. Dikről. Pozsonyi Pál állomásművelőgyőző Udvari olajraktárol és Póor Ferenc ob. állomásművelőgyőző Mogyarkezeszúr Zsuzsanna Cselekményben állomásra helyezték át.

Vonatkorlátozások. A már eddig életbe lépett korlátozásokon kívül megszünt Cselekményben Zalaegerszegre 4 óra 40 perktor induló és onnan Cselekményben 17 óra 11 perktor érkező személyvonat. Megszünt továbbá Szombathely-Keszthely között a földsvonal, amely Cselekményben 7 óra 8 perktor induló és 22 óra 23 perktor érkezett vissza. Szombathely felől 20 óra 8 perktor érkező személyvonat a jövőben csak Cselekményben közlekedik tehát elmarad az esti személyvonat. Pápa fele

Lelkészáthelyezés. Laborczy Zoltán ev. a. lelkész Cselekményben helyettes egyházi hatósága.

Menetjegy-kezdmények a GySEV vonalain. A Győr Sopron Ebenforu Vasút igazgatósága érinteni a nagyközösséget, hogy mindazon közzeti és magánalkalmazottak; munkások és közönség társulatok haligatási részére, akik a légő részély miatt a városokból onéltek, hogy allandó lakásukat felmondhatt volna, időiglenesen vidékre költöztek tartózkodási helyükről munkahelyükre, illetve a társulatok szállhelyre való átköltözés céljából mindazokat a menetkedvezményeket kiadják, amelyek az allandó lakóhely felállításához vannak köztve. A menetkedvezmények igénybevételek feltételül az illetékes közönségi előjárás az allandó lakás helyett az időiglenes lakóhelyet (öt tartózkodási) igazolja.

Meghívulmány. A pápai kat. polgári iskolában a jövő héten lesz meg a magánvizsgálatok László Dániel cselekményben bencés alperjel, polgári leányiskolai igazgató előlétesve;

A házért. Mely gyász érte Lacza Vilmos cselekményben jászai gazdasági lelkész. Öccse Lacza Péter karpócskáról, életének 28 évében f. hó 13-án a Győr elv. intézett bombázás alkalmával szolgálatai teljesítése közben hősi halált halt. Holttestét 6 óra napköz. mutával temették el óráni részvét. mellélt.

Halálozás. Horváth János ny. pannaunhalmi plébános, vasművelőgyőző, szolgálati 78. adozópapjának 50. évében apr. 27-én Jánosban elhunyt. Temetése május 6. órákor volt ugyanitt Jánosban.

Munkavégzés elzárása. A kormányszemlevezetési főosztály május 7-én Csanád István; Csami pannaun és pannaunhalmi adozó a bombázásosult on a Levante Egyházi javára.

Szakvezetési gyűlés. A jánosbázi L. v. teate Egyházi elnökség május 7-én Csanád István; Csami pannaun és pannaunhalmi adozó a bombázásosult on a Levante Egyházi javára.

Rendület a zsidók utazási tilatáról. A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendelkezését a zsidók utazásával kapcsolatos illetékekről. Eszerint a zsidók utazásuk korlátozása tárgyában kiadott korábbi kormányrendeletben előírt utazási engedély kiadása iránti kérelem 10 pengő beváltvány, a kérelemre kiadott utazási engedély pedig 20 pengő beváltványi illeték alá esik. Illetékmentes a kérvény, illetéktelen az utazási engedély, ha az utazás szükségességét polgári vagy katonai hatóság igazolásával igazolja.

A zsidó iparosok adatszolgáltatási kötelezettsége

A Budapesti Közigazgatási miniszter rendelkezett a zsidó iparosok adatszolgáltatásáról. A rendelkezés szerint minden zsidó iparos, közkereseti, birtoki és korlátolt felelősségű társaság, ha önmagában 1944. április 29-én legfeljebb 50 alkalmazottat foglalkoztatott, köteles nyolc nap alatt a budapesti állami munkádközvetítő hivatalhoz vállalatáról, üzlethelységről, ömagsáról, tulajdonosairól és alkalmazottairól bejelentést tenni. A bejelentést akkor is meg kell tenni, ha alkalmazottja nincs.

LEVENTE ÉLET

A leventék légtitkalmi munkájának első hősi haláltal.

Az ellenséges légítámadások pusztító erejét a leventék főhadiszállás munkája, hősi helytállása gyengíti. Abol robbantó, oltóanyagok pusztító emberek gyilkoló bombák, lehellőanyag, azonnal megjelenő leventék. Életet mentenek, elűzők gyújtó nyújtak, ísűt ottanok és romokot takarolnak. — A leventék légtitkalmi munkájának Pannaunhalmiban volt az első hősi halottja: Bocors József, akét a mentési munka közben a légcsapadék holtan vetett át a nemzedékes has udvarára. A leventék légtitkalmi munkájának két hősi halottja van Pannaunhalmiban: Nagy József és Pap László, a postavezetőségi csapatok tagjai. (L.H.K.)

Cselekményben a 1. leventék főhadiszállásának munkájának javára a cselekményben leventék munkájának első hősi halottja lett: Bocors József, akét a mentési munka közben a légcsapadék holtan vetett át a nemzedékes has udvarára. A leventék légtitkalmi munkájának két hősi halottja van Pannaunhalmiban: Nagy József és Pap László, a postavezetőségi csapatok tagjai. (L.H.K.)

Megjelent az új főispánok névsora. A vasi főispánban még nem történt döntés.

Ellenséges gépek repítéket be Magyarországra légvédelmi csapatok délnél. A magyar és német vadászok szétzörték az ellenséges hullamokat.

Kovács Sándor szombathelyi megyepüspök vasárnap tartotta első főpapi miséjét a szombathelyi székesegyházban.

Személyi változások történtek a Radió vezető helyein. Kormányrendelet intézkedett arról is, hogy a zsidók értelemiségi munkákban, valamint a részvénytársaságok és szövetkezetek igazgatóságában nem szerepelhetnek.

Julier Ferenc nyug. vezérkari ezredes, a kiváló katonai szakíró tragikus birtelenséggel elhunyt.

Kellemen Krisztopán m. kir. tükör tanácsos, pannaunhalmi főispán belatoniföldi belbiztonsági bizottság elnöke Pannaunhalmi és átvette rendjének kormányzását.

A kormány szigorú ellenőrzést hajlt végre és keményen eljár mindazokkal szemben, akik zsidóvagyonot rejtgetnek.

Újabb 40 időszakos lap további megjelenését tiltotta be a Sajtókor-mánybiztos.

Zir alá helyezték a zsidók mezőgazdasági birtokait is.

A házért. Mely gyász érte Lacza Vilmos cselekményben jászai gazdasági lelkész. Öccse Lacza Péter karpócskáról, életének 28 évében f. hó 13-án a Győr elv. intézett bombázás alkalmával szolgálatai teljesítése közben hősi halált halt. Holttestét 6 óra napköz. mutával temették el óráni részvét. mellélt.

Halálozás. Horváth János ny. pannaunhalmi plébános, vasművelőgyőző, szolgálati 78. adozópapjának 50. évében apr. 27-én Jánosban elhunyt. Temetése május 6. órákor volt ugyanitt Jánosban.

Munkavégzés elzárása. A kormányszemlevezetési főosztály május 7-én Csanád István; Csami pannaun és pannaunhalmi adozó a bombázásosult on a Levante Egyházi javára.

Szakvezetési gyűlés. A jánosbázi L. v. teate Egyházi elnökség május 7-én Csanád István; Csami pannaun és pannaunhalmi adozó a bombázásosult on a Levante Egyházi javára.

Rendület a zsidók utazási tilatáról. A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendelkezését a zsidók utazásával kapcsolatos illetékekről. Eszerint a zsidók utazásuk korlátozása tárgyában kiadott korábbi kormányrendeletben előírt utazási engedély kiadása iránti kérelem 10 pengő beváltvány, a kérelemre kiadott utazási engedély pedig 20 pengő beváltványi illeték alá esik. Illetékmentes a kérvény, illetéktelen az utazási engedély, ha az utazás szükségességét polgári vagy katonai hatóság igazolásával igazolja.

A zsidó iparosok adatszolgáltatási kötelezettsége

A Budapesti Közigazgatási miniszter rendelkezett a zsidó iparosok adatszolgáltatásáról. A rendelkezés szerint minden zsidó iparos, közkereseti, birtoki és korlátolt felelősségű társaság, ha önmagában 1944. április 29-én legfeljebb 50 alkalmazottat foglalkoztatott, köteles nyolc nap alatt a budapesti állami munkádközvetítő hivatalhoz vállalatáról, üzlethelységről, ömagsáról, tulajdonosairól és alkalmazottairól bejelentést tenni. A bejelentést akkor is meg kell tenni, ha alkalmazottja nincs.

Megjelent az új főispánok névsora. A vasi főispánban még nem történt döntés.

Ellenséges gépek repítéket be Magyarországra légvédelmi csapatok délnél. A magyar és német vadászok szétzörték az ellenséges hullamokat.

Kovács Sándor szombathelyi megyepüspök vasárnap tartotta első főpapi miséjét a szombathelyi székesegyházban.

Személyi változások történtek a Radió vezető helyein. Kormányrendelet intézkedett arról is, hogy a zsidók értelemiségi munkákban, valamint a részvénytársaságok és szövetkezetek igazgatóságában nem szerepelhetnek.

Julier Ferenc nyug. vezérkari ezredes, a kiváló katonai szakíró tragikus birtelenséggel elhunyt.

Kellemen Krisztopán m. kir. tükör tanácsos, pannaunhalmi főispán belatoniföldi belbiztonsági bizottság elnöke Pannaunhalmi és átvette rendjének kormányzását.

A kormány szigorú ellenőrzést hajlt végre és keményen eljár mindazokkal szemben, akik zsidóvagyonot rejtgetnek.

Újabb 40 időszakos lap további megjelenését tiltotta be a Sajtókor-mánybiztos.

Zir alá helyezték a zsidók mezőgazdasági birtokait is.

A Közellátási Hivatal közleményei

Az új beszoállításai rendelet indokozási a kenyérgabona és zérbeszoállításáról.

...és a gardalkodó, akinek ...
...idője, rajje, legelője után megallapított 6-os beszoállításai köteles sűge 500 bűazegy-égnél nem nagyobb a kenyérgabona és zérbeszoállításai kötelességét kétfő engedély nélkül is a rendeletben felsorolt bármely termék, termék, vagy állólat beszoállításával, vagy mezőgazdasági munkával is teljesítheti.

As a gardalkodó, akinek összes beszoállításai kötelessége 500 bűazegy-égnél nagyobb, de beszoállításai kötelességének teljesítése esetén háttérben marad a kenyérgabona, zér, vagy vetőmagzártságot fedezni nem tudná, 1944. szeptember 30-ig igazolnia köteles, hogy kenyérszoállításai kötelességét, — legelője háttérben, vagy vetőmagzártságot kötelességét, — a rendeletben felsorolt a azokból általa szabadon választott termék, vagy termék, vagy állóbeszoállításával vagy pedig mezőgazdasági munkával teljesítse. A körvényben fel kell tüntetni a gardalkodó nevet, nyilvántartó hatóságot, 1944—45. évi gardalkönyvének számát, a kérelem indokát és azt, hogy a gardalkodó beszoállításai kötelességét milyen fajta és mennyiségű termékkel, termékkel, vagy állólat tudná teljesíteni. A kérelmet a nyilvántartó hatósággal igazolni kell.

A háttérbeszoállításai kötelességnek azon rendelkezése alól azonban, hogy a gardalkodó ezen kötelességének lezárását felül szemügyre, job, sőt, vagy sertéses beszoállításával kell teljesíteni, illetőleg legelője után a megallapított huszbeszoállítás teljes egészében szemügyre, vagy job beszoállításával kell teljesíteni, továbbá, hogy a két után megallapított háttérbeszoállításai kötelesség teljesítésére katasztrófai haldanként bizonyos mennyiségű szénat kell beszoállításnia, ezek alól a rendelkezések alól felmentést semmiféle módon nem adhatok a hatóságok.

A beszoállításai kötelesség teljesítésére beszámítható szolgálatások.

As új beszoállításai rendelet éppen úgy mint a múltévi, lehetővé teszi, hogy bizonyos természetben kiadott szolgálatásokat a gardalkodó beszoállításai kötelességének teljesítésére beszámítsanak a nyilvántartó hatóságok. Így be kell számítani a kenyérgabonából, tányog kiadott cséplőeszt, ha a gardalkodó 20 kat. földnél nagyobb szaktörzsdében gardalkodik, vagy ha ennél kisebb szaktörzsdében gardalkodik ugyan, de igazolja, hogy az általa munkásokkal maga és családtagjai tartos munkaképtelenség, vagy háborús katonai szolgálat miatt, nem végezhetik el, továbbá ha a gardalkodó munkaképtelen hadirokkant, vagy hadözvegy.

Beszámítható a kenyérgabona beszoállításai kötelesség teljesítésére a sommás munkásoknak kimért havonta 2 q az egész évben azonban legfeljebb 10 q kenyérgabona. Ha azonban a gardalkodó az 1944—45. évben...

kevésbé éves gazdasági cseléket tart, mint amennyit az elmúlt évben a beszámítás szempontjából annyival kevesebb sommást lehet csak figyelembe venni, amennyivel az éves gazdasági cselédek száma az előző évi gardalkönyvben feltüntetett létszámhoz képest csökkent.

Az 1944—45. gazdasági évben is beszámít a konvenció cselédeknek szerződés alapján kenyérgabonában kimért járandóság, de csak az átugor mérleki cselédértartást meghaladó létszámú gazdasági cselédekre. Vagyis ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy egy gazdasági cseléd számára éventenként legfeljebb 12 q konvenciót számítsa, kat. földnek 8 kiadott járandóságból 60 kg. kenyérgabona nem számít be a gardalkodó beszoállításai kötelességének teljesítésébe. Az ezen felüli maradvány az, amely...

Állólat-kötelességének teljesítése.

Éves gazdasági cselédeknek kell tekinteni a cselédszerződéssel el szerződött szegődményes iparosokat, a dohánykertészeket, továbbá azokat a sommás munkásokat, akiket a fentebbi rendelkezés szerint azért nem lehet a beszámítás szempontjából a sommások közé sorozni, mert a gardalkodó kevesebb éves gazdasági cselédet, de több sommást alkalmazott, mint az előző évben.

A havi cukorfejladag egyszerűre való kiadása.

Felhívja a közellátási hivatal lakosság figyelmét arra, hogy a 6. évben az egy havi cukorfejladagot egyszerűre megkaphatják. Jelen rendelkezés azonban nem vonatkozik össze a két havi házfőladag egyszerűre való kiszolgáltatásával kapcsolatban kiadott rendelettel, cukorból ugyanis csak egy havi fejladagot szolgáltathatnak ki a kereskedők egyszerűre.

Kerpakiutalás.

Felhívja a közellátási hivatal mindazok figyelmét, akik a Hangya földzártsából a korpát még nem vitték el, hogy azt május hó 5-ig feltöltéssel vigyék el, mert esedő után már nem kaphatják meg.

Margarin kiutalás.

Közölni teszi a közellátási hivatal, hogy a hatósági zárjeggy május havi 18, 19, 20 és 21 számú szelvényire a Hangya földzártsában szelvényenként 10 dkg. margarint szolgáltatnak ki.

Védjük a takarmányokat a gyujtolapok ellen.

Minden gazdaságban egyenlő mértékben egyuttal harafias kötelessége is, hogy gondosan megvédje a hazai állatállomány szempontjából annyira fontos takarmányt az ellenséges rovátkólapok által esetleges ledobásra kerülő gyujtóbombák és gyujtóhátsók ellen. Minden gazdaság fel kell készülnie, hogy tő esetlen megmenthesse lakóházát, istállóját és takarmánykészletét. A védekezésre legelőszertőbb megfélelő mennyiségű víz és száraz ültőhőzártsók tárolása amikkel a ledobott gyujtóbombákat és gyujtóhátsókat tartalmazóan lehet lenni. Rendelje meg a...

lakotnak, mert akkor nem nyugtalapodnak. Természetesen előzőleg vessenék ki a jószágokat az istállóból és kötőzártsók egymástól lehetőleg minél távolabbra. A lovakon északra is hagyjuk rajta a kötőfeket. A biákat és az idősebb bitaborjkat jól meg kell kötözni, nehogy elszabaduljanak és bajt okozzanak.

A szénát a szalmát és a kukoricaszarazat minél nagyobb távolságra rakjuk egymástól, hogyha esetleg tűz támad, egyik kazal meg ne gyuladjon a másikkal.

A jó selyemtenyészők talpbőröz és ruhanevelőz jutnak.

A selyemgubó beváltási árát a kormány az idei esztendőre a következőképen állapította meg: I. osztályú 20 kg 5 pengő, azon felül 7 pengő, a II. osztályú 250 pengő, a III. osztályú, a hulladékgyűző kg-ja 30 fillér.

A selyemhernyótenyésztés napjainak honvédelmi szolgálatot jelent...

lakotnak felül kötelességük előző évben ruhanevelőre, trüszelvényre és lappelire van szűkege, a kormány külön jutalomban részesíti azokat, akik a selyemtenyészésben fokozottabb részvétellel az ország költőnépes érdekeit szolgálják.

Felhívja a beszoállítására kötelezett gazdalkodókat. Ismételnem felhívja a közellátási hivatal azokat a gazdalkodókat, akik gardalkönyvvel rendelkeznek, hogy a hasznalatukban lévő szántó-, rét- és legelő művelési ágában beállított változat a közellátási hivatalban saját érdekükben minél előbb jelentsek. Ugyancsak jelenlegi kötelesek azt is, ha a jövő 1944—45. gazdasági évben nem ugyanazon a szántó-, rét- és legelő területen gardalkodnak, mint amennyi a jelenlegi gardalkönyvben szerepel.

NEMZETI MOZGÓ

29-én, szombaton fél 6 és fél 8-kor, 30-án, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6 és fél 8 órákor. Rendes helyárák.

Sziámi macska.

Magyar világhiradó.

Május 3-án, szerdán fél 6 és fél 8 órákor, 4-én, csütörtökön fél 8 órákor

Jelmexháli.

Ufa világhiradó.

6-án, szombaton fél 6 és 8-kor, 7-én, vasárnap fél 2; fél 4, fél 6 és fél 8 órákor.

Láp virága.

Magyar hiradó

KEMENESALJA

Megjelenik minden szombaton este. Kiadja: a Csekdömöki Katolikus Kör. A kiadásért felel: Dinkgreve Nándor. Előfizetési díj: Egész évre 10 pengő, félévre 5 pengő, negyedévre 2.50 P. Csekkszám: 26.070. A hirdetésekért csütörtökön estig kell a szerkesztőséghez beadni. Hirdetések díja előre fizetendő. Készült: Dinkgreve Nándor könyvnyomtatásán Csekdömökon.

SPORT

Celldömöki

Perutz II—CVSE II 3:2 (20)

Vezetik: Potyi.
Göllővők: Vámos II. (2) és...
illetve Hende II-éből és Magyar...
A vasárnap délután 3 órakor...
zött CVSE II—Perutz II. mérkőzést a délutáni légiriadó miatt csak 5 órákor tudtak kezdeni. A mérkőzés is mintegy 200 ember kiváncsi a II. osztályú első és második helyezett döntő mérkőzésre. A hazai csapat a következőkkel állt: Kéry, Benkő, Gera, Ori, Varga II. Magyar, Major, Nagy, Németh...
Nagy harcot vívott a két csapat között, úgy indult, hogy a hazai csapat győz, de a mérkőzés nem tudta a mérkőzést megnyerni. Ezen a mérkőzésen dől a II. osztályú bajnokság sorsa. A csapat ezen mérkőzésén...

Első felidőben egyenlőre döntetlenül zárult. Talán azt lehet mondani, hogy a helyi csapat mutatott a vendégek, de a mérkőzés mégsem tudnak eldönteni. A mérkőzés 3:0-ra vezet a Perutzik a hazai csapat ismét a mérkőzésre kezd, de most már nyesebben mint az első mérkőzésen. A 22-ik percben II-estől Hende a 42. percben Magyar lövi a gólt. Az utolsó percben még nagyobb a helyi csapat győzele, de a kiegyenlítésre nincs idő.

A játék bíráta: A mérkőzés nagy élvezetet nyújtott. A csapat csatársora rossz napot élt. A CVSE főnökyétől a győzelmet arathatott volna. A mérkőzés lejjebb: Benkő, Tardi Ori. A Perutz II. győzelméért demelt, mert taktikailag felülmúlta a technikus cseléket. (KG)

Vasárnap-délután 3 órákor a pályán játszik a CVSE I. a CVSE II. o-apatával bajnoki mérkőzést.

Termeljünk minél több!

A habort alatt fokozott sűghez jutott a burgonya mind emberi táplálkozásban, mind állatok takarmányozásában. Ezért is, mert a területi sűgesség a burgonya adja a legnagyobb tápanyagot, emellett sokoldalú a használatosság, a habortás társas sok mindent lehet vele pótolni. Éppen erre való a kormányzat általános sűgyluzza a burgonyatermesztés leontőségét és fokozott felkutatást sürget.

Illetékes helyről újból nyúljan felhívják a figyelmet a nyáknak legzölésőbb körülmények között a legnagyobb mérvű termelésre. Kivánatos, hogy ne csak a magok, de a gubók is saját használatosságuk miatt megteremtsék a háttérben szükséges tápanyagot. A tápanyagot a legnagyobb mérvű termelésre a kormányzat sűgyluzza a burgonyatermesztés leontőségét és fokozott felkutatást sürget. Illetékes helyről újból nyúljan felhívják a figyelmet a nyáknak legzölésőbb körülmények között a legnagyobb mérvű termelésre. Kivánatos, hogy ne csak a magok, de a gubók is saját használatosságuk miatt megteremtsék a háttérben szükséges tápanyagot. A tápanyagot a legnagyobb mérvű termelésre a kormányzat sűgyluzza a burgonyatermesztés leontőségét és fokozott felkutatást sürget.